

# Bölüm 18

## EL BİLEĞİ VE ÖN KOL HASTALIKLARI

Mehmet Baydar  
Mehmet Akif Çaçan

### AKUT FLEKSÖR TENDON YARALANMALARI

Akut fleksör tendon yaralanmalarını Kleinert dört gruba ayırmıştır.

- Sadece tendon kesilmesi ve temiz yara vardır
- Tendonla beraber nörovasküler yaralanma ve temiz yara vardır
- Bunlara ek olarak kemik ve veya eklem yaralanması bulunur
- Tendon kesilmesiyle beraber olumsuz koşullar (Kirli yara, cilt defekti, vs)

#### Tanı:

**Fleksör digitorum superficialis:** Komşu parmaklar pasif olarak ekstansiyonda tutulurken PİP ekleminin aktif olarak fleksiyona gelmemesi bu tendonun yırtıldığını gösterir.

**Fleksör digitorum profundus:** Aynı parmağın PIP ve MP eklemi pasif olarak ekstansiyona tutulurken DİP ekleminin fleksiyona gelmemesi bu tendonun yırtıldığını gösterir. (Resim 1)

**Lumbrikal kaslar:** PİP ve DİP eklemlerde fleksiyon hareketi yok ise, profundus ve sublimus tendonlarının kesildiğini gösterirken, MP eklemde de fleksiyona gelmemesi lumbrikal tendonun da kesildiğini gösterir. (Resim 2)

#### Zonlar:

**ZON-1:** Parmak ucundan orta falanksın orta kısmına kadar olan bölge

**ZON-2:** Orta falanksın ortasından distal palmar çizgiye kadar olan bölgedir. Bu bölge kritik bölge veya Kleinert'in *no man's land* dediği bölgedir.

**ZON-3:** Distal palmar çizgiden volar transvers karpal ligamentin distaline kadar olan bölgedir

**ZON-4:** Karpal ligamentin içinde kalan kısım.

**ZON-5:** Karpal ligamentin proksimalinde kalan kısımdır.

#### Tendon onarımında zamanlama:

**Primer onarım:** İlk 12-24 saat içinde yapılan tamir. Birinci, ikinci ve üçüncü grupta uygulanır.

**Primer geç onarım:** İlk 1 günle 10 gün arasında yapılan onarım. İleri derece kontamine yaralarda uygulanır

**Erken sekonder onarım:** 10 günle 1 ay arasında yapılan tamir

**Tedavi:** İlk 48 saat içinde fasiotomi mutlaka yapılmalıdır. Ancak 16 hafta sonra dahi yapanlar vardır. Deformitelerin düzeltilmesi için cerrahi zamanlama 5-6 aydır. Bir yıl geç bir süredir. 3 ay erken bir süredir. Üç tipi vardır.

**1- Hafif tip:** Kas dejenerasyonu FDP' dedir. Klinik olarak kendini 3. yada 4. parmakta fleksiyon kontraktürü ile gösterir. Duyu kusuru yoktur. Statik bir deformite yoktur. Kontraktürler fiks değildir.

**2- Orta yada klasik tip:** Kas dejenerasyonu FPL ve FDP'dadır. Kısmen de sublimus bilek fleksörleri tutulabilir. Sonuçta baş parmak, parmaklarda ve bilekte fleksiyon kontraktürü gelişir. Median ve ulnar sinir duyu alanlarında bozukluk ve intrensek kas felcine bağlı olarak pençe el deformitesi gelişir.

**3- Ağır tip:** Bütün fleksörlerde ve kısmen de ekstensör kaslarda dejenerasyon vardır. Tipik bir kontraktür vardır.

### Cerrahi tedavi:

**Hafif tipte:** Erken yakalanan olgularda basit atellemeler işe yarar. Ancak geç vakalarda cerrahi uygulanır.

Cerrahide fibrotik dokunun eksizyonu kas kaydırma, tendon uzatılması gibi teknikler kullanılır.

**Orta tip:** Pronatör teres ve FPL kasının kaydırılması için radial taraftan insize edilir. Nekrotik olan tüm kaslar eksize edilir. Sinirler serbestleştirilir. Fasia eksize edilir. Transfer için FPL için brakioradialis kası, ECRL ise FDP kasına transfer edilir.

Ağır tipte ise serbest kas transferleri yapılır.

### Kaynaklar

1. AASH Manual of Hand Surgery 1st Edition
2. Green's Operative Hand Surgery Sixth Edition (wolfe)
3. Beasley's Surgery of Hand,(Robert W. Beasley)
4. Campbell's Operative Orthopaedics Hand Surgery Twelfth Edition( S.Terry Canale, James H. Beaty)
5. Hand Surgery Volum2(Richard A. Berger)
6. The Hand Book Practical approach to common hand problems Third Edition (Ulrich Mennen)
7. Hand Surgery and Rehabilitation Editör:Christian Fontaine
8. Splinting The Hand and Upper Extremity Principles and Process (Marylynn Jacobs, N. Austin)
9. Ketchum L.D.Suture material and suture techniques used in tendon repair Hand Clin.1985 Feb;1(1): 43-53
10. D Smet L. Median and ulnar nerve compression at the wrist caused by anomalous muscles. Acta Orthop. Belg.(2002) Dec;68(5):431-8
11. Netter Ortopedik Anatomi Atlası(çevirisi): Jon C. Thompson,M.D Çeviri editörü:Prof.Dr.R.Emre Acaroğlu Basım Tarihi: 2007 Palme yayın evi Ankara